

การศึกษาปัจจัยและนโยบายที่ส่งผลต่อการตัดสินใจบริจาคเงินผ่านระบบบริจาคอิเล็กทรอนิกส์ (e-Donation)

ที่มาและความสำคัญ

ระบบบริจาคอิเล็กทรอนิกส์ (e-Donation) เป็นระบบที่กรมสรรพากรพัฒนาขึ้นเพื่อใช้ในการรองรับข้อมูลการรับบริจาคของสถานศึกษา ศาสนสถาน โรงพยาบาล องค์กรสาธารณกุศล และหน่วยรับบริจาคอื่น ๆ ที่กฎหมายกำหนดให้สามารถนำการบริจาคมาใช้สิทธิลดหย่อนภาษีได้ เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้บริจาคให้ สามารถใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีได้โดยไม่ต้องเก็บหลักฐานการบริจาคมาแสดงต่อเจ้าหน้าที่ ซึ่งจะช่วยให้ ผู้บริจาคได้รับเงินคืนภาษีเร็วขึ้น

เนื่องจากระบบบริจาค e-Donation เป็นระบบบริจาคเงินที่ดีและมีประโยชน์ ในแง่ของประชาชนได้จัดการเรื่องภาษีได้อย่างสะดวก ถูกต้องและรวดเร็ว หน่วยรับบริจาคได้รับเงินในจำนวนที่ถูกต้อง และกรมสรรพากรสามารถจัดการเรื่องภาษีของประชาชนได้อย่างสะดวก **“แต่ประชาชนทั่วไปไม่นิยมใช้ระบบนี้ในการบริจาคเงิน”**

สำหรับวัตถุประสงค์ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เพื่อทราบถึงที่มาของปัญหา สาเหตุ และข้อบกพร่องต่างๆ เกี่ยวกับระบบบริจาคอิเล็กทรอนิกส์ (e-Donation) รวมถึงศึกษาความต้องการประชาชนที่จะส่งผลให้บริจาคผ่านระบบบริจาคอิเล็กทรอนิกส์ (e-Donation) มากขึ้น

วัตถุประสงค์

วิธีการศึกษา

กลุ่มตัวอย่าง คือประชาชนที่มีส่วนได้ส่วนเสียในการบริจาคเงินให้แก่หน่วยรับบริจาคทั่วประเทศไทย ในช่วงเดือนมิถุนายนถึงกรกฎาคม พ.ศ. 2563 จำนวน 382 คน

แบบสอบถาม ปัจจัยและนโยบายที่ส่งผลต่อการตัดสินใจบริจาคเงินผ่านระบบ e-Donation แบ่งเป็น 7 ส่วน ดังนี้

- ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลทั่วไป
- ส่วนที่ 2 ข้อความดังต่อไปนี้ถูกต้องหรือไม่
- ส่วนที่ 3 ความเห็นต่อการมีระบบบริจาค e-Donation
- ส่วนที่ 4 พฤติกรรมการบริจาคเงินให้กับหน่วยรับบริจาค
- ส่วนที่ 5 ผลตอบรับของผู้ใช้บริการระบบ e-Donation
- ส่วนที่ 6 ความพึงพอใจในการบริจาคเงินผ่านระบบ e-Donation
- ส่วนที่ 7 ทศนคติที่มีต่อการบริจาคเงินระหว่างการบริจาคเงินแบบปกติและการบริจาคผ่านระบบ e-Donation

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ วิเคราะห์ความถี่ ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และอาศัยแบบจำลองความถดถอยโลจิสติก (Logistic Regression Analysis)

ผลการศึกษา

ผลการศึกษาพบว่าอายุส่งผลต่อการตัดสินใจบริจาคเงินผ่านระบบ e-Donation ด้วยเงินสดที่หน่วยรับบริจาค (ผ่านเจ้าหน้าที่) โดยที่อายุเพิ่มขึ้น 1 หน่วย มีโอกาสตัดสินใจบริจาคเพิ่มขึ้น 0.379 เท่า

จากกลุ่มตัวอย่างมีผู้รู้จักระบบ e-Donation จำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 36.1 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และผู้ที่รู้จักระบบ e-Donation แต่ไม่เคยบริจาคเงินผ่านระบบนี้มีจำนวน 36 คน ซึ่งส่วนใหญ่เกิดจากสาเหตุ เคยชินกับการบริจาคแบบปกติ, มักบริจาคโดยหยอดตู้ทำบุญ, และไม่ได้สนใจเรื่องการลดหย่อนภาษี

ปัญหาที่พบจากกลุ่มตัวอย่างที่เคยบริจาคเงินผ่านระบบ e-Donation เช่น การบริจาคในแต่ละครั้งยังไม่ตรงกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการบริจาค, ไม่พบข้อมูลประวัติการบริจาคเงินจากกรมสรรพากรผ่าน edonation.rd.go.th หรือถูกบันทึกข้อมูลเข้าในระบบช้า คิดเป็นร้อยละ 18.5 และ 4.3 ตามลำดับของผู้ที่เคยบริจาคผ่านระบบ e-Donation

จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 244 คนที่ไม่รู้จักระบบ e-Donation มาก่อนพบว่าเมื่อได้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับระบบนี้แล้วจะสนใจบริจาคเงินผ่านระบบนี้โดยเฉลี่ยร้อยละ 67.5 โดยนโยบายที่ส่งผลให้เกิดความสนใจมากที่สุดคือจะช่วยลดการทุจริตยกยอกเงินได้

ผู้วิจัย: นายภวัต นิธิโชติภากิน รหัสนักศึกษา 6210323028
หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์การเงิน)